

Bijlage 4. Implementatieplan

Onderwerp / aanbeveling						Knelpunt bij implementatie	Mogelijke oplossingsrichting	Verantwoordelijke partij(en)
Medicatie → Ingrepen ↓ TAR (trombocyt-aggregatie-remmers) DOAC (direct werkende orale antitrombotica) Regulier gebruik LMWH (laag molecuulgewicht heparines) VKA (vitamine K-antagonisten) Combinaties (inclusief combinaties van TAR)	Niet staken, maar: 1. Overweeg aanvullende lokale maatregelen (bijv. wondoppervlak verkleinen, faseren behandeling, inhechten resorbabele wondverbanden) bij aanwezigheid van meerdere bloedingsrisico verhogende factoren (zie kader 1) 2. Overleg met voorschrijver en/of trombosedienst/expertisecentrum als wordt ingeschat dat maatregelen onder "1" niet afdoende zullen zijn	Niet staken bij INR ≤3,5 van max. 24 uur oud, maar 1. Overweeg aanvullende lokale maatregelen (bijv. wondoppervlak verkleinen, faseren behandeling, inhechten resorbabele wondverbanden) bij aanwezigheid van meerdere bloedingsrisico verhogende factoren (zie kader 1) 2. Overleg met trombosedienst/expertisecentrum als wordt ingeschat dat maatregelen onder "1" niet afdoende zullen zijn • Bij INR >3,5 of INR-bepaling >24 uur oud: overleg trombosedienst/expertisecentrum	• Bij combinaties met VKA of LMWH: overleg met trombosedienst/expertisecentrum • Bij overige combinaties: overleg met voorschrijver of het veilig is om de medicatie kortdurend aan te passen	• Onvoldoende kennis bij mondzorgverlener omtrent werking en nut van antitrombotica en risico's bij staken van antitrombotica • Eenzijdige focus van mondzorgverlener op voorkómen van nabloedingen • Onzekerheid bij mondzorgverlener bij het inschatten van het bloedingsrisico van een ingreep bij gebruik van antitrombotica	Deskundigheidsbevordering door: • publicatie over de richtlijn in Nederlandse en internationale tijdschriften • nascholing mondzorgverleners • inbedding richtlijn in reguliere opleidingen Patiëntenvoorlichting over voor- en nadelen tijdelijk onderbreken antitrombotica m.b.v. bij de richtlijn behorende patiënteninformatie	• ANT • FNT • Harteraad • KNMT • NVM • NVMKA • NVVP • Opleidingen tandheelkunde en mondzorgkunde		
Abcesincisie Geleidingsanesthesie	Overleg bij twijfel met MKA-chirurg Niet staken							
Kader 1. Factoren die het bloedingsrisico vergroten Bij absentie van gedegen bewijs blijft een klinische inschatting van het bloedingsrisico van ingrepen in de mond van belang. Combinaties van factoren die het bloedingsrisico vergroten zijn bijvoorbeeld: • een te verwachten gecompliceerd uit te voeren behandeling • een groot wondoppervlak • geen mogelijkheid om de wond primair te sluiten • een geïnfecteerd wondgebied • geen mogelijkheid tot wondcompressie • een kwetsbare patiënt								
Bij patiënten die antitrombotica gebruiken wordt hechten na een ingreep in de mond aanbevolen, afhankelijk van de soort antitrombotica en het al dan niet tijdelijk staken daarvan. Daarnaast wordt bij patiënten die antitrombotica gebruiken aangeraden ná de ingreep de wond walsend te spoelen met, dan wel te bijten op een gaasje gedrenkt in, tranexaminezuur 5%. Uitzondering op dit advies vormt de groep patiënten die een enkele trombocyt-aggregatieremmer ('mono-TAR') gebruikt; bij hen kan tranexaminezuur achterwege gelaten worden.						• Onvoldoende kennis bij mondzorgverlener over nut en werking tranexaminezuur bij gebruik van antitrombotica • Onvoldoende tijdige beschikbaarheid tranexaminezuur	Deskundigheidsbevordering door: • publicatie over de richtlijn in Nederlandse en internationale tijdschriften • nascholing mondzorgverleners • inbedding richtlijn in reguliere opleiding	• ANT • Harteraad • KNMP • KNMT • NVM • NVMKA • NVVP • Opleidingen

Onderwerp / aanbeveling	Knelpunt bij implementatie	Mogelijke oplossingsrichting	Verantwoordelijke partij(en)
In verband met mogelijk wegspoelen van het bloedstolsel, wordt het aangeraden de mond niet te spoelen (ook niet met desinfecterende vloeistoffen) in de periode dat tranexaminezuur wordt gebruikt. Het wordt niet aanbevolen routinematig aanvullende lokale maatregelen te nemen, zoals het aanbrengen van resorbeerbare wondverbanden. Dit is wel te overwegen wanneer er sprake is van risico verhogende factoren zoals beschreven in <i>kader 1 in de aanbeveling van uitgangsvraag 1</i> en bij continueren van antitrombotica afwijkend van de stopadviezen van uitgangsvraag 1.	Gewoonte van patiënten om te spoelen met water en andere middelen	Afspraken met apotheek over beschikbaarheid tranexaminezuur door: tijdig uitschrijven van recepten regionale afspraken over beschikbaarheid Patiëntenvoorlichting	tandheelkunde en mondzorgkunde
De mondzorgverlener dient de patiënten te informeren over de risico's van continueren dan wel tijdelijk staken van antitrombotica bij het ondergaan van een bloedige ingreep in de mondzorg. Bij het geven van een tijdelijk stakingsadvies (volgens uitgangsvraag 1) hoort ook een advies voor het herstarten van de antitrombotica, eventueel in overleg met de voorschrijver dan wel tromboosedienst/expertisecentrum. Daarbij is het van belang om na te gaan of de patiënt de informatie heeft begrepen.	Inhoudelijke knelpunten: zie overige aanbevelingen in dit implementatieplan. Knelpunten t.a.v. communicatie met patiënten.	Deskundigheidsbevordering door: publicatie over de richtlijn in Nederlandse en internationale tijdschriften nascholing mondzorgverleners inbedding richtlijn in reguliere opleiding	ANT KNMT NVM NVMKA NVVP Opleidingen tandheelkunde en mondzorgkunde
	Inhoudelijke knelpunten: zie overige aanbevelingen in dit implementatieplan. T.a.v. communicatie met tromboosedienst/trombose expertise centrum: Onbekendheid mondzorgverlener en tromboosedienst/trombose expertise centrum van elkaars verantwoordelijkheden en taken	Deskundigheidsbevordering mondzorgverleners m.b.v. nascholing Standaard communicatie formulier voor overleg met tromboosedienst/trombose expertise centra	ANT FNT KNMT NVM NVMKA Opleidingen tandheelkunde en mondzorgkunde

Onderwerp / aanbeveling	Knelpunt bij implementatie	Mogelijke oplossingsrichting	Verantwoordelijke partij(en)
Het verdient aanbeveling bij patiënten die antitrombotica gebruiken (onafhankelijk van het al dan niet staken voor de ingreep) en die een bloedige ingreep in de mondzorg ondergaan geen NSAID's als pijnstilling voor te schrijven, vanwege het additioneel verhoogde risico op nabloedingen en de beschikbaarheid van alternatieve pijnstillende maatregelen. De mondzorgverlener dient de patiënt ook het gebruik van vrij verkrijgbare NSAID's (OTC) af te raden.	• Onvoldoende kennis bij mondzorgverlener over risico's van NSAID's • Onvoldoende kennis bij mondzorgverleners over adequate pijnstillingsmaatregelen, zonder NSAID-gebruik • Gewoonte patiënten om NSAID's (vrij verkrijgbaar) te gebruiken	Deskundigheidsbevordering mondzorgverleners door: • publicatie over de richtlijn in Nederlandse en internationale tijdschriften • nascholing mondzorgverleners a.d.h.v. de richtlijn en casuïstiek • inbedding richtlijn in reguliere opleiding Voorlichting patiënten over risico's NSAID's m.b.v. bij deze richtlijn behorende patiënteninformatie	• ANT • Harteraad • KNMT • NVM • NVMKA • Opleidingen tandheelkunde en mondzorgkunde